

REFERAT Ældre- og Omsorgsudvalget 2022-25 d. 22-09-2025

Mødedato Mandag d. 22. september 2025 kl. 11:20

Mødested Udvalgsværelse

Indholdsfortegnelse

Meddelelse:.....	3
Orientering om national brugertilfredshedsundersøgelse af hjemmeplejen.....	4
Orientering om status på det aktuelle arbejde med ældrereformen i Frederiksberg Kommune.....	6
Beslutning om måltidspanelets anbefalinger og afrapportering af erfaringer.....	9
Orientering om indsatser vedrørende den sidste tid.....	12
Beslutning om forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Brautsch, rådmand Alexandra D	15
Beslutning om valg af lokalplejehjem.....	18
Beslutning om frigivelse af midler til indkøb af inventar og bygherreløst på Ny Søndervang.	20
Orientering om status på uddannelse, rekruttering og fastholdelse af personale på ældre- og omsorg	22

Punkt 79: Meddelelse:

00.22.00-P35-99-24

Sagsfremstilling

1. Orientering til borgere, som får forbedret serviceniveauet som følge af budget 2026

Det fremgår af aftalen om budget 2026 (bilag 1), at efter 2. behandling af Budget 2026 i kommunalbestyrelsen skal der kommunikeres til borgerne de steder, hvor serviceniveauet forbedres. Forvaltningen forbereder i den forbindelse et orienteringsbrev til de borgere, som med budgetaftalen fremover kan modtage hjælp til rengøring hver anden uge frem for hver tredje uge, samt de borgere, som kan få øget tiden til personlig pleje. Brevet vil have formand og næstformand for Ældre- og Omsorgsudvalget som afsendere og er planlagt til at blive sendt ud kort tid efter 2. behandling af budgettet i oktober. Brevet vil blive drøftet med Seniorrådet.

2. Status på indflytning på Ingeborggården etape 2

Beboerne fra plejehjemmet Nimbusparken flyttede d. 1.-5. september ind på Ingeborggården. Flytningen forløb godt, og der blev taget godt i mod de nye beboere, der som udgangspunkt bor med de samme naboer og samme personale som de gjorde på Nimbusparken. Etape 2 af Ingeborggården er dermed ibrugtaget, og i de kommende måneder vil beboere fra ventelisten flytte ind. Indvielse af Ingeborggården vil ske primo november med deltagelse af Kommunalbestyrelsen.

Udvalget vil blive særskilt inviteret, og forvaltningen arbejder på et program for festligholdelse af begivenheden med musikalske indslag mv.

3. Sæsonens Madleverandør serverer aftensmad for kommunalbestyrelsen den 29. september

Sæsonens Madleverandør, som er ny leverandør af madservice til hjemmeboende borgere, vil servere aftensmad i forbindelse med kommunalbestyrelsens møde den 29. september. Aftensmåltidet vil bestå af en forret, hovedret og dessert og vil svare til de aftensmåltider, Sæsonens Madleverandør leverer til de borgere, der er visiteret til madservice. Maden erstatter således den almindelig forplejning på aftenen. Sæsonens Madleverandør vil præsentere maden og deres koncept for madservice forud for smagningen. Denne introduktion starter kl. 17:30.

4. Orientering om sager på to plejehjem

Sundheds- og omsorgschefen vil give en mundtlig orientering om aktuelle sager på hhv. Kastanjehaven og Lindehaven.

5. Orientering om samarbejdet mellem hjemmeplejen og cityassistenterne

Sundheds- og omsorgschefen gav en mundtlig orientering om det positive samarbejde, hvor cityassistenterne kan tilkaldes til at bistå hjemmeplejepersonale i borgernes hjem i akutte situationer.

Punkt 80: Orientering om national brugertilfredshedsundersøgelse af hjemmeplejen

27.36.00-I02-1-25

Resume

Ældreministeriet har gennemført en brugertilfredshedsundersøgelse blandt modtagere af hjemmepleje. I Frederiksberg Kommune var 59 % af borgerne tilfredse eller meget tilfredse med den hjælp de får, hvilket er lavere end landsgennemsnittet. Undersøgelsen blev gennemført i 2024, et år hvor der også blev implementeret store besparelser i hjemmeplejen på Frederiksberg. En del af besparelserne er rullet tilbage i 2025 eller ruller tilbage med Budget 2026. En intern brugertilfredshedsundersøgelse gennemføres vinteren 2025/26 blandt modtagere af hjemmepleje.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget tog sagen til efterretning og bad forvaltningen om at sende et overblik over de samlede tilsynsresultater på udvalgets område inden for det seneste år.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget

- tager sagen til efterretning.

Sagsfremstilling

Anledning

Som en del af ældreforholdene, er det besluttet løbende at lave nationale brugertilfredshedsundersøgelser for at følge borgernes oplevede tilfredshed på plejehjems- og hjemmeplejeområdet. Undersøgelserne skal gennemføres hvert 2. år på skift.

Den første undersøgelse blev gennemført i perioden november 2024 til februar 2025 blandt modtagere af hjemmepleje over 67 år i hele landet. I alt fik 123.000 personer tilsendt et spørgeskema med digital post (fysisk post, for dem der er fritaget for digital post), og alle personer, der ikke svarede på web blev forsøgt kontaktet telefonisk med henblik på at gennemføre telefoninterview. I alt har cirka 53.000 personer besvaret spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 43 % på landsplan.

I Frederiksberg Kommune ligger svarprocenten på 42 % – 1.979 personer blev inviteret til at deltage i undersøgelsen, hvoraf 838 personer har afgivet deres besvarelse.

Undersøgelsen belyser tre temaer, der har stort fokus i den nye ældrelov; tilfredshed med hjemmeplejen, kontinuitet i hjælpen og medbestemmelse.

De samlede resultater af undersøgelsen på hhv. landsplan og Frederiksberg Kommune fremgår af bilag 1 og 2.

Resultater af undersøgelsen

Undersøgelsen viser, at 59 % af modtagere af hjemmepleje i Frederiksberg Kommune enten er tilfredse eller meget tilfredse med den hjælp de får, mens 22 % udtrykker, at de hverken er tilfredse eller utilfredse. 19 % er utilfredse eller meget utilfredse med den hjælp de får. Tendensen på Frederiksberg er, at yngre modtagere af hjemmepleje, borgere med dårlig selvoplyst livskvalitet og borgere der bor alene er mindre tilfredse med den hjælp de får. Modtagere af den kommunale hjemmepleje er lidt mindre tilfredse end borgere, der får hjælp af de to private leverandører af hjemmepleje.

Borgerne blev også spurgt ind til deres tilfredshed med en række konkrete ydelser. Modtagerne af hjemmepleje er mest tilfredse med den personlige pleje, hvor 80 % er tilfredse eller meget tilfredse. Mindst tilfredse er de med hjælpen til rengøring, hvor cirka halvdelen (49 %) er tilfredse eller meget tilfredse.

Sammenlignes alle 98 kommuner på den gennemsnitlige samlede tilfredshed, ligger Frederiksberg Kommune lavest. Der ses en tendens til, at borgerne i Jylland, på Fyn og øerne generelt er mere tilfredse end dem på Sjælland. I 42 ud af 52 kommuner i Jylland/Fyn ligger tilfredsheden over landsgennemsnittet, mens det kun gælder 11 ud af 46 kommuner på Sjælland.

Der er en række kommuner, der kan sammenlignes med Frederiksberg Kommune ud fra uddannelsesniveau, gennemsnitsindkomst, andelen af ældre og sundhedstilstand. Disse kommuner er Allerød, Egedal, Furesø, Hillerød, København, Lejre, Lyngby-Taarbæk, Solrød. Sammenlignes samlet tilfredshed, tilfredshed med personlig pleje og tilfredsheden med rengøring på tværs af disse kommuner fremgår det, at der både er kommuner der ligger med en højere andel og lavere andel af tilfredse end Frederiksberg Kommune, jf. tabel 1.

Tabel 1. Andel tilfredse eller meget tilfredse på Frederiksberg, på landsplan og blandt sammenligningskommuner

Kommune	Personlig pleje	Rengøring	Samlet tilfredshed
Hele Landet	85 %	67 %	78 %
Lejre	89 %	56 %	66 %

Hillerød	86 %	65 %	76 %
Egedal	82 %	47 %	63 %
Furesø	82 %	54 %	70 %
København	82 %	67 %	74 %
Frederiksberg	80 %	49 %	59 %
Allerød	76 %	67 %	74 %
Solrød	75 %	41 %	64 %
Lyngby-Taarbæk	74 %	55 %	65 %

Der er en række forhold, der er relevante i vurderingen af resultaterne, foruden den ovenfor nævnte øst-vest-tendens i landet. En enig kommunalbestyrelse stod bag aftalen om Budget 2024, der betød gennemførelse af en række besparelser på hjemmeplejeområdet i 2024 i Frederiksberg Kommune. Denne reduktion i serviceniveauet, kan have påvirket hjemmeplejemodtagernes oplevelse af den service, som Frederiksberg Kommune kunne tilbyde på det tidspunkt, undersøgelsen blev gennemført (vinteren 2024/25). Besparelserne vedrørte områder, som langt de fleste hjemmeplejemodtagere får hjælp til af kommunen, herunder hjælp til rengøring, hvor der er lavest tilfredshed i undersøgelsen:

- Reduktion i visiteret tid til personlig pleje.
- Reduktion af leveringsfrekvens af rengøring (fra hver 2. til hver 3. uge).
- Afskaffelse af ordningerne afhentning af medicin på apoteket og pakker, kontanter mv. i bank og posthus.
- Reduktion af ordningen vask af tøj i eget hjem.
- Omlægning af indkøbsordningerne.
- Reduktion i behov for praktisk hjælp vha. selvkørende støvsugere og robotvaskere.

De berørte borgere blev orienteret om ændringerne med brev i e-boks. Efter tilbagemeldinger fra kommunens Seniorråd, har forvaltningen taget til efterretning, at budskabet til borgerne kunne have været mere klart formuleret. Besparelsen på rengøring ved indførelse af robotstøvsugere blev rullet tilbage af kommunalbestyrelsen den 2. december 2024 på baggrund af resultaterne af 2. forventede regnskab 2024.

Initiativer i Budget 2026

Med budgetaftalen for 2026 har en enig kommunalbestyrelse valgt at rulle nogle af de vedtagne besparelser fra Budget 2024 tilbage. Der er afsat 3 mio. kr. årligt, så ældre borgere med behov fremover kan modtage hjælp til rengøring hver anden uge frem for hver tredje uge. Derudover er der afsat 1 mio. kr. årligt til at øge tiden til den personlige pleje. Budgetaftalen vedtages endeligt ved 2. behandlingen i kommunalbestyrelsen mandag den 6. oktober 2025. De berørte borgere vil blive orienteret, når budgettet er vedtaget.

Gennemførelse af intern brugertilfredshedsundersøgelse

Uafhængigt af resultaterne af den nationale brugertilfredshedsundersøgelse, havde Frederiksberg Kommune allerede planlagt at gennemføre en intern brugertilfredshedsundersøgelse i hjemmeplejen. Set i lyset af den nationale undersøgelse vil fokus, foruden elementerne i ældrereformen, være at dykke nærmere ned i resultaterne fra den nationale undersøgelse for at opnå en balance mellem et opdateret billede af tilfredshedsniveauet samt mere dybdegående, handlingsorienterede indsigter.

På Ældre- og Omsorgsudvalgets møde i oktober 2025 vil udvalget blive orienteret om det overordnede koncept for den interne brugertilfredshedsundersøgelse. Undersøgelsen gennemføres i vinteren 2025/2026, og det forventes, at resultatet foreligger i 1. kvartal 2026.

Anbefaling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget tager sagen til efterretning.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag

Bilag 1. Landsrapport - brugertilfredshedsundersøgelse hjemmehjælp 2025

Bilag 2. Frederiksberg Kommune - brugertilfredshedsundersøgelse hjemmehjælp 2025

Punkt 81: Orientering om status på det aktuelle arbejde med ældrereformen i Frederiksberg Kommune

27.00.00-S00-2-25

Resume

Ældre- og Omsorgsudvalget bad på mødet den 2. juni 2025 (pkt. 52) om en status på arbejdet med implementeringen af Ældrereformen. Denne sag giver en status på Frederiksberg Kommunes arbejde med implementeringen af Ældreformen og den nye ældrelov, som trådte i kraft den 1. juli 2025. Sagen omfatter centrale temaer i reformarbejdet, herunder helhedspleje og private leverandører heraf, nyt ældretilsyn, plejeoversigten og det nyetablerede §17, stk. 4-opgaveudvalg om implementeringen af Sundheds- og Ældrereformen. Sagen forelægges udvalget til orientering. Sundheds- og Omsorgschefen vil på mødet kort præsentere de første erfaringer i praksis med overgangen til helhedspleje og borgernær visitation pr. 1. juli 2025.

Beslutning

Ældre - og Omsorgsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Anledning

I forbindelse med Frederiksberg Kommunes arbejde med implementeringen af initiativerne i Ældrereformen forelagde forvaltningen en sag for Ældre- og Omsorgsudvalget den 2. juni 2025 (pkt. 52), der orienterede om status på arbejdet med implementeringen af Ældrereformen. På mødet bad udvalget om, at der forelægges en opfølgende status inden efterårsferien 2025.

Denne sag giver således en opfølgende status på Frederiksberg Kommunes arbejde med implementeringen af Ældreformen og den nye ældrelov, der trådte i kraft den 1. juli 2025. Orienteringssag til Ældre- og Omsorgsudvalget (2. juni 2025, pkt. 52) er vedhæftet som bilag 1, der giver et kort overblik over ældrereformens initiativer og første status på implementeringsarbejdet i Frederiksberg Kommune.

Indeværende sag omfatter status på centrale temaer, der for nuværende fylder i implementeringen af ældrereformens initiativer:

1. Status på opstart af helhedspleje og borgernær visitation
2. Godkendelsesordning som overgang til udbud af helhedspleje
3. Nyt ældretilsyn
4. Plejeoverblikket erstatter den tidligere plejehjemsoversigt
5. Beslutning om plan for det videre arbejde med Lokalplejehjem
6. Nyt opgaveudvalg sætter retning for fremtidens sundhedsvæsen på Frederiksberg
7. Ansøgning af pulje til lokale partnerskaber på ældreområdet i kommunerne

Ad 1) Status på opstart af helhedspleje og borgernær visitation

Som led i implementeringen af den nye Ældrelov er helhedspleje pr. 1. juli 2025 blevet indført i Frederiksberg Kommune. Helhedspleje er en ny tilgang til ældrepleje, hvor borgere over 67 år modtager støtte i form af sammenhængende og fleksible forløb, der kombinerer praktisk hjælp, personlig pleje og genoptræning. Formålet med helhedsplejen er at styrke borgernes oplevelse af sammenhæng, indflydelse og kvalitet i hverdagen. Ordningen bygger på følgende grundprincipper:

- Hjælpen tilpasses løbende i tæt dialog med den enkelte borger
- Der er fokus på forebyggelse, rehabilitering og fremme af selvhjulpnehed
- Borgerne har frit valg mellem godkendte leverandører

Frederiksberg Kommune har haft en fin opstart af helhedsplejen. Siden 1. juli 2025 er der etableret faste koordinationsmøder mellem Visitationen, den kommunale hjemmepleje og genoptræningsenheden og de første borgere er visiteret i henhold til Ældrelovens bestemmelser om helhedspleje, fordelt på fem forskellige forløbstyper. Der arbejdes målrettet med den borgernære visitation, hvor medarbejderne i dialog med borgerne løbende kan justere indsatsen inden for det enkelte tildelte forløb uden, at der skal ske en revisitation. Justeringen af indsatsen vil fortsat være med afsæt i en faglig vurdering af borgernes behov og kommunens serviceniveau, der er beskrevet i de gældende kvalitetsstandarder (Ældre- og Omsorgsudvalget, den 2. juni 2025, pkt. 54).

Implementeringsarbejdet fortsætter i den kommende tid. Der ligger fortsat et stort arbejde i organisationen med fortsat opsætning, tilpasning og justering af både nye arbejdsgange og samarbejdsformer, visitation og revisitation samt at arbejde med de grundlæggende værdier og intentioner i reformen. Der vil ligeledes være fokus på kompetenceudvikling, digital understøttelse og dataindsamling samt udvikling af ledelses- og styringsredskaber. Ældreloven skal være fuldt indfaset per 1. juli 2027, hvor alle borgere over 67 år vil modtage praktisk hjælp, personlig pleje og genoptræning efter ældrelovens bestemmelser.

Som supplement til indeværende status vil Sundheds- og Omsorgschefen på mødet kort beskrive de første erfaringer i praksis med overgangen til helhedspleje og borgernær visitation pr. 1. juli 2025, jf. bilag 2.

Ad 2) Godkendelsesordning som overgang til udbud af hjemmepleje (herunder helhedspleje)

Som overgang til udbud af hjemmepleje (herunder helhedspleje) er Frederiksberg Kommune midlertidigt overgået til godkendelsesmodellen, hvor alle kompetente og konsoliderede leverandører efter en ansøgnings- og godkendelsesproces vil kunne levere hjemmepleje til samme pris og på samme vilkår som kommunen (Ældre- og Omsorgsudvalget den 2. juni 2025, pkt. 55). Dette sikrer borgernes adgang til frit valg af leverandør efter 1. juli 2025, mens et egentligt udbud forberedes til gennemførelse i 2026.

Frederiksberg Kommune har efter første ansøgningsproces godkendt to private leverandører hhv. Diakonissestiftelsen og Carelink Øst (nye ejere af Hjemmehjælpen A/S efter rekonstruktion i juli 2025). De fortsætter således med at levere hjemmepleje som hidtil og forventes at være klar til også at levere helhedspleje, når den nye aftale er endeligt implementeret forventeligt i løbet af sensommeren og det tidlige efterår 2025. Det betyder, at ældre borgere over 67 år får mulighed for at vælge en privat aktør til at levere et sammenhængende plejeforløb (helhedspleje), der omfatter både praktisk hjælp, personlig pleje og genoptræning.

Godkendelsen sker som del af en midlertidig overgangsordning, der skal sikre borgernes rettigheder og valgfrihed, indtil kommunen har gennemført et udbud og indgået nye aftaler på området. De private leverandører er blevet godkendt efter en række krav til kvalitet, sikkerhed og kompetencer, og vil indgå i samarbejdet med kommunens medarbejdere om at sikre en fagligt forsvarlig og individuelt tilpasset hjælp til borgerne.

Ad 3) Nyt Ældretilsyn

Det nye Ældretilsyn er idriftsat og adskiller sig væsentligt fra tidligere praksis. Frederiksberg er underlagt tilsynet i Gentofte og afventer indledende opstartsmøder. Tilsynet er risikobaseret og bygger på reformens tre grundlæggende værdier: selvbestemmelse, tillid til medarbejdere og den borgernære ledelse samt samspil med civilsamfund og pårørende.

Læs mere om overgangen til det nye ældretilsyn i sag til Ældre- og Omsorgsudvalget den 7. april 2025 (pkt. 39), hvoraf det også fremgår, at udvalget godkendte, at forvaltningen i 2026 gennemfører en erfaringsopsamling af det nye ældretilsyn med henblik på, at Ældre- og Omsorgsudvalget på den baggrund drøfter behovet for evt. handling. Endvidere bad udvalget om, at forvaltningen forelægger udvalget konceptet for kommunens egen brugertilfredshedsundersøgelse inden den gennemføres. Koncept for brugertilfredshedsundersøgelsen er under udarbejdelse og forventes forelagt på udvalgsmøde i oktober 2025.

Ad 4) Plejeoverblikket erstatter den tidligere plejehjemsoversigt

I forbindelse med den nye Ældrelov, der trådte i kraft den 1. juli 2025, stilles krav om, at alle plejeenheder målrettet ældre samt leverandører af helhedspleje fremadrettet skal fremgå af en ny plejeoversigt navngivet Plejeoverblikket. Plejeoverblikket er en national digital platform, der samler information om de relevante plejeenheder og leverandører – både kommunale og private – og sikrer et brugervenligt overblik og sammenligningsgrundlag, der understøtter borgernes frie valg.

Plejeoverblikket erstatter og udvider den eksisterende Plejehjemsoversigt og kommer til at fungere som datagrundlag og tilsynsregister for det nye Ældretilsyn. En række kvalitetsmarkører, resultater fra brugertilfredshedsundersøgelser samt Ældretilsynets tilsynsrapporter og eventuelle sanktioner vil blive vist på Plejeoverblikket. Plejeoverblikket.dk forventes lanceret medio december 2025.

Plejeoverblikket stiller skærpede krav til datakvalitet og ajourføring af SOR (sundhedsvæsenets Organisationsregister) ligesom alle relevante plejeenheder og leverandører fremadrettet skal indberette oplysninger til Plejeoverblikket. For Frederiksberg Kommune betyder det, at alle relevante oplysninger om kommunens plejetilbud skal indberettes og ajourføres. Forvaltningen har iværksat en proces for indberetning af de relevante oplysninger – både i forhold til SOR og i forhold til plejeoverblikket.dk.

Sundhedsdatastyrelsen står for driften og vil føre stikprøvekontrol med de indberettede data. Manglende eller ukorrekte oplysninger kan medføre en offentlig markering på oversigten.

Ad 5) Beslutning om plan for det videre arbejde med Lokalplejehjem

Et centralt initiativ i Ældrereformen er muligheden for at etablere lokalplejehjem – en ny type kommunalt ejede plejehjem, der skal give mere frihed til ledelse og medarbejdere og større valgmuligheder for den enkelte ældre.

Frederiksberg Kommune har ansøgt og fået bevilget 4 mio. kr. fra statslig pulje til omlægning af et kommunalt plejehjem til lokalplejehjem. På mødet i Kommunalbestyrelsen den 25. august 2025 (pkt. 227) blev der truffet beslutning om plan for det videre arbejde med etablering af lokalplejehjem.

I forbindelse med budget 2026 er det besluttet, at processen om prioritering opprioriteres, hvilket betyder, at der allerede i slutningen af 2025 kan tages politisk beslutning om hvilket plejehjem, der skal omdannes til lokalplejehjem.

Der vil løbende blive forelagt beslutningssager, der skal understøtte en endelige beslutning om eventuel etablering af et lokalplejehjem.

Ad 6) Nyt opgaveudvalg sætter retning for fremtidens sundhedsvæsen på Frederiksberg

Et nyt § 17, stk. 4-opgaveudvalg er blevet nedsat (Magistraten den 28. april 2025, pkt. 121) for at understøtte implementeringen af den nationale Ældrereform og Sundhedsreform. Udvalget skal være med til at udvikle tværgående pejlemærker og målbilleder, der sætter en tydelig retning for et nært og sammenhængende sundhedsvæsen på Frederiksberg. Udvalget består af otte medlemmer fra kommunalbestyrelsen og syv borgere og eksperter med særlig viden om sundhed, forebyggelse, frivillighed og erhvervsliv. Formand for udvalget er Helle Sjelle.

De første to møder har været afholdt i udvalget. På det første møde den 17. juni 2025 blev taget hul på drøftelserne om forebyggelse og ulighed i sundhed og arbejdet med pejlemærkerne er nu i fuld gang. På opgaveudvalgets andet møde den 27. august 2025 blev der sat fokus på nærhed og sammenhæng i sundhedstilbud og patientforløb. Udvalgets tredje møde afholdes den 24. september 2025, hvor der arbejdes med samarbejdet med civilsamfund og pårørende.

Udvalget arbejder frem til december 2025, hvor indsatsen afsluttes med en politisk afrapportering til kommunalbestyrelsen.

Ad 7) Ansøgning af pulje til lokale partnerskaber på ældreområdet i kommunerne

Social- og Boligstyrelsen har den 22. august 2025 udsendt tilbud om økonomisk støtte til kommuner, der ønsker at etablere lokale partnerskaber med fokus på at styrke samarbejdet med civilsamfundet og lokale aktører om at skabe et godt ældreliv. Tilbuddet er en del af implementeringen af ældreformen og er finansieret via finanslovens § 18.21.81.10 (aktstykke 271). Puljen har et samlet budget på 16 mio. kr., og midlerne tildeles efter først-til-mølle-princippet til op til 16 kommuner. Hver kommune kan modtage minimum 1 mio. kr., og der er mulighed for yderligere tilskud, såfremt færre end 16 kommuner accepterer tilbuddet inden fristen.

Forvaltningen agter at acceptere tilbuddet fra Social- og Boligstyrelsen inden fristen den 15. oktober 2025. Accepten indebærer samtidig en tilkendegivelse af interesse for yderligere tilskud, såfremt midler er til rådighed.

Forvaltningen vil såfremt der opnås tilsagn om tilskud udarbejde sag til udvalget, hvor der orienteres om projektets indhold og eventuelle krav og forpligtelser i forbindelse med tilskuddet, når tilskudsbrev er modtaget.

Anbefaling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser som følge af denne sag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag

Bilag 1 - statussag fra 2-06-2025

Bilag 2. Status på helhedspleje til ÆOU d. 22.9 2025

Punkt 82: Beslutning om måltidspanelets anbefalinger og afrapportering af erfaringer

00.01.00-G01-27-25

Resume

Måltidspanelet, som blev nedsat af Ældre- og Omsorgsudvalget i første halvår 2025, har i første halvår af 2025 besøgt og deltaget i måltider på tre forskellige plejehjem – Betaniahjemmet, Østervang, og Ingeborggården. Formålet med besøgene har været at indsamle erfaringer og perspektiver på måltider og måltidsoplevelser. Plejehjemmene har forskellige rammer og vilkår for måltidet, og det har derfor ikke været et formål med panelet at sammenligne måltiderne på tværs.

Panelet vurderede måltiderne på de tre plejehjem ud fra fire temaer: mulighed for selvbestemmelse, madens kvalitet, sociale rammer og fysiske rammer. Erfaringerne munder ud i anbefalinger om valgfrihed, præsentation af maden og styrket fokus på måltidsværter, som kan udbredes til alle kommunens plejehjem.

Hvis udvalget godkender anbefalingerne, vil forvaltningen sende anbefalingerne til drøftelse og implementering i plejehjemmenes lokale fora, herunder bruger- og pårørenderåd, samt til orientering i Seniorrådet.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog afrapporteringen af måltidspanelets erfaringer til efterretning,
2. godkendte anbefalingerne om selvbestemmelse, præsentation af maden og styrket fokus på måltidsværter, og
3. bad forvaltningen om at forelægge en sag med status for udvalget i foråret 2026.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tager afrapporteringen af måltidspanelets erfaringer til efterretning og
2. godkender anbefalingerne om selvbestemmelse, præsentation af maden og styrket fokus på måltidsværter.

Sagsfremstilling

Anledning

Indledning

Ældre- og Omsorgsudvalget besluttede på møde d. 3. februar 2025 (ÆOU, 03.02.2025, pkt. 13) at nedsætte et måltidspanel med det formål at vurdere måltider og måltidsoplevelser med henblik på at indsamle erfaringer og anbefalinger til udvikling af måltider og oplevelserne omkring måltider på kommunens plejehjem.

Måltidspanelet har i 1. halvår af 2025 besøgt tre forskellige plejehjem – Betaniahjemmet til frokost, Østervang til aftensmåltid og Ingeborggården i deres 'smagepanel' bestående af beboere fra Ingeborggården.

Deltagere i måltidspanelet har udover sundheds- og omsorgschefen og en sundhedsfaglig konsulent været medlemmer af Ældre- og Omsorgsudvalget, medlemmer af Seniorrådet og beboere og pårørende fra det pågældende plejehjem og leder og relevante fagpersoner fra det pågældende plejehjem.

Måltidspanelet har haft fokus på fire temaer:

1. Mulighed for selvbestemmelse
2. Madens kvalitet
3. Sociale rammer om måltidet
4. Fysiske rammer om måltidet

Forskelle i vilkår og rammer for måltidet på de tre plejehjem

Betaniahjemmet, Østervang og Ingeborggården er udvalgt, fordi de adskiller sig fra hinanden med forskellige vilkår og rammer for måltidet. De tre plejehjem har fx forskellig organisationsform (kommunal/selvejende), forskellig størrelse med forskelle i antal pladser og forskellig beboersammensætning samt ikke mindst forskellige køkkenfaciliteter, hvor der er eget produktionskøkken på Ingeborggården og Betaniahjemmet og anretterkøkken på Østervang.

Tidspunktet for besøgene har ligeledes varieret, således at måltidspanelet har været på besøg både til frokost og aftensmad. Panelet har dermed oplevet forskelle i personaledekning mellem dag- og aftenvagter, hvor der er færre medarbejdere til stede i aftenvagten og dermed ikke samme mulighed for at tage individuelle hensyn eller tage værtskabet på sig, når der er én på vagt til én afdeling. Alt i alt bevirker disse forskelle, at det ikke er muligt at sammenligne panelets erfaringer plejehjemmene imellem.

Hertil kommer at selve det, at der var udefrakommende med ved måltiderne, helt naturligt har været med til at påvirke personalets afvikling af måltiderne samt beboernes oplevelse af de konkrete måltider.

Nedenfor gennemgås måltidspanelets erfaringer ud fra de fire temaer.

Tema 1: Mulighed for selvbestemmelse

Det første tema i måltidspanelets vurdering var selvbestemmelse, hvor panelet skulle forholde sig til, om beboerne havde mulighed for input til menuen og for valgfrihed i portionsstørrelse. Alle tre plejehjem tilbyder en vis grad af valgfrihed med et generelt fokus på feedbackkultur, hvor beboerne har mulighed for at komme med input til kommende menuer.

Måltidspanelets erfaringer viser, at der i panelet både var et ønske om større valgfrihed for dagens menu, og samtidigt blev det fremhævet, at det var positivt, at der var fokus på beboernes input og bidrag til maden og menuen generelt.

Ønsket om øget selvbestemmelse og valgfrihed i forbindelse med måltidet ses som positivt men indebærer samtidig nogle opmærksomhedspunkter, som bør tages i betragtning:

1. Beboernes kognitive evner til at forholde sig til øgede valgmuligheder. Det kan skabe usikkerhed og utryghed, hvis beboerne ikke er i stand til eller kan huske deres valg, hvilket kan virke kontraproduktivt i forhold til oplevelsen af måltidet som noget hyggeligt og fællesskabsskabende.
2. Den ernæringsmæssige sammensætning af måltidet, som kan blive vanskeligere at sikre ved høj grad af valgfrihed. Det er samtidig en plejefaglig opgave at sikre, at måltidet dækker den enkelte beboers individuelle behov, eller at inddrage eksempelvis ernæringsrådgiveren, i de tilfælde, hvor der er behov for en individuel vurdering.
3. Øget madspild, da der skal indtænkes ekstra mad, som ikke nødvendigvis bliver spist ved fravalg.

Der er på tværs af enhederne et stort fokus på ernæring og måltider i overensstemmelse med kommunens ernæringsstrategi. Der arbejdes fortsat med at sikre, at alle individuelle ernæringsmæssige hensyn bliver opfyldt.

Tema 2: Madens kvalitet

Det andet parameter, som måltidspanelet vurderede, var madens kvalitet. Panelet skulle forholde sig til, om maden blev præsenteret lækker, indbydende og appetitvækkende, samt om den var velsmagende og duftede godt. Æstetik, duft, smagsnuancer og visuelt udtryk har betydning for smagsoplevelsen såvel som den generelle oplevelse af måltidet og spiller dermed ind på oplevelsen af madens kvalitet.

Panelets oplevelse af madens kvalitet var forskellig på de tre plejehjem. Her var det særligt de førnævnte parametre som panelet oplevede varierede og som der på tværs af panelet var forskellige oplevelser af.

De oplevede forskelle kan blandt andet forklares ved de forskellige vilkår som plejehjemmene har (jf. tidligere afsnit), herunder forskellen i køkkenfaciliteter med eget produktionskøkken eller blot anretterkøkken. Som tidligere nævnt er det vigtigt at bemærke, at erfaringerne ikke kan sammenlignes på tværs.

Generelt forudsætter en velfungerende præsentation af måltidet også, at personalet har kendskab til dagens menu og indsigt i, hvordan retter og tilbehør bedst præsenteres og kombineres – eksempelvis at rødbeder typisk serveres oven på leverpostej. I den forbindelse kan både kulturelle og generationsmæssige forskelle i medarbejdergruppen have betydning for, hvordan denne viden anvendes i praksis.

Tema 3: Sociale rammer om måltidet

Det tredje tema omhandler de sociale rammer, herunder om personalet påtager sig en tydelig værtsrolle, og om beboerne føler sig trygge og godt tilpas under måltidet.

Generelt var tilbagemeldingerne fra panelet positive på tværs af plejehjemmene, hvor panelet fremhævede fokus på fællesskab og værtskab med trygge rammer og hyggelig stemning.

Der blev påpeget travlhed omkring måltidet på Østervang. Særligt i aftenvagten kan det være vanskeligt at skabe et hyggeligt rum for måltidet, når der er få medarbejdere og mange borgere, der har særlige udfordringer med fx begrænset evne til at indgå i sociale sammenhænge og dermed fx behov for afskærmning og små trygge rum, også i måltidssituationen. Det er faktorer, der har særlig betydning i forhold til servering af aftensmåltidet, hvor personaledækningen er lavere. Beboersammensætningen på det enkelte plejehjem spiller også ind på, i hvilken udstrækning konceptet om måltidsværter og et større socialt fællesskab omkring måltidet er realiserbart til alle måltider.

Tema 4: Fysiske rammer om måltidet

Det fjerde tema og sidste tema var fysiske rammer om måltidet og specifikt om borddækning og servering er indbydende og rar og om spisebord og -stole passer til beboernes behov.

De fysiske rammer omkring måltidet har betydning fx om der spises i fælles spisesal eller på afdelingen. Der var overordnet i panelet positive tilkendegivelser omkring de fysiske rammer, hvor serveringen var indbydende og borddækningen flot.

Opsamling og vidensdeling

Måltidspanelets besøg på Betaniahjemmet, Østervang og Ingeborggården viser, at der på tværs af plejehjemmene er et solidt fokus på måltidets betydning for beboerne. Samtidig er det et vilkår, at rammerne omkring måltidet ikke er ens på plejehjemmene.

Der er eksempler på god praksis inden for alle fire temaer – selvbestemmelse, madens kvalitet, sociale rammer og fysiske rammer – men også områder med udviklingspotentiale, særligt i forhold til valgfrihed, præsentation af maden og personalets rolle ved måltidet foruden fokus på den enkeltes ernæringsbehov.

Dette peger på behovet for fortsat opmærksomhed på måltidets mange dimensioner for at styrke måltidsoplevelsen, med hensyntagen til både beboernes individuelle behov og de organisatoriske rammer, herunder et fortsat fælles ernæringsfagligt fokus samt plejepersonalets ressourcer og kompetencer. Kompetenceudvikling kan fx indebære ernæringsfaglige tiltag, herunder undervisning til nyansatte og temamøder vedr. kost, ernæring og ernæringsvurderinger samt dysfagi.

Som en del af budget 2026 er det aftalt, at det skal indgå i drøftelserne om plejeboligmasterplanen at undersøge muligheden for produktionskøkkener på de plejehjem, der ikke har det i dag.

Anbefaling

Måltidspanelets erfaringer giver anledning til nogle overordnede anbefalinger til det videre arbejde om mad og måltidsoplevelsen på kommunens plejehjem.

- Valgfrihed
  - Forvaltningen anbefaler, at en evt. øget valgfrihed for beboerne balanceres med hensynet til den enkelte beboers kognitive evner til at træffe valg, den ernæringsmæssige sammensætning af måltidet og opmærksomhed på såvel madspild som øgede produktionsomkostninger.
- Præsentation af maden
  - Det anbefales, at udarbejde billeder eller piktogrammer for inspiration til personalet for at kunne imødekomme en optimal præsentation af måltidet.
- Styrket fokus på måltidsværter
  - Det anbefales, at medarbejderne arbejder bevidst med måltidsværtens rolle, før, under og efter måltidet og støtter op om måltidets forløb og beboers behov.
  - Måltidsværten bør tage ansvar for at tilbyde og servere maden i overensstemmelse med plejehjemmets mad- og måltidspolitik og efter borgerens ernæringsmæssige behov.
  - I de tilfælde hvor det vurderes nødvendigt anbefales, at der fortsat er fokus på at inddrage tværfaglig indsats ved eksempelvis ernæringsrejsesholdet ved identificering af væggtab, madlede, dysfagi eller lignende. Dette vil bidrage til at sikre en ensartet indsats på tværs af kommunens plejehjem og derved en strategisk implementering.

Forvaltningen vil endvidere orientere om måltidspanelets erfaringer i køkkenledernetværket, hvor udbredelse af erfaringerne til kommunens øvrige plejecentre også kan forankres.

Forvaltningen anbefaler, at Ældre- og Omsorgsudvalget tager afrapporteringen om måltidspanelets erfaringer til efterretning og godkender anbefalingerne om valgfrihed, præsentation af maden og styrket fokus på måltidsværter. Såfremt anbefalingerne godkendes, vil forvaltningen sende anbefalingerne til drøftelse og implementering i plejehjemmets lokale fora, herunder bruger- og pårørenderåd, og sende sagen til orientering i Seniorrådet.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget

Punkt 83: Orientering om indsatser vedrørende den sidste tid

27.36.00-G01-1-25

Resume

Frederiksberg Kommune arbejder både i Hjemmeplejen, på Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering og plejehjemmene målrettet med palliation og støtte i borgernes sidste tid. Fælles for alle indsatser er et helhedsorienteret fokus med respekt for borgerens selvbestemmelse, tværfagligt samarbejde og omsorg i livets afslutning. Siden 2022 har kommunen desuden arbejdet med nye tværsektorielle indsatser om "den sidste tid" i regi af sundhedsklynge Byen. Der er iværksat en række afprøvninger for at sikre bedre og mere sammenhængende forløb for borgere med kronisk sygdom.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget

- tog sagen til efterretning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget

- tager sagen til efterretning.

Sagsfremstilling

Anledning

Omsorg og pleje i den sidste fase af livet er en kerneopgave i Sundheds- og Omsorgsafdelingen i Frederiksberg Kommune. Dette afspejles i kommunens Ældre- og Værdighedspolitik 2023-26 hvor et af fokusområderne er, at vi sikrer tryghed, når behovet opstår. Det er vigtigt, fordi vi har fokus på det hele liv herunder, at borgeren kan afslutte livet, der hvor borgeren ønsker det med fokus på omsorg, lindring og værdighed. Hjælpen skal baseres på kvalitet, tværfaglig og sammenhæng, herunder i overgangene mellem kommune og øvrige sektorer i sundhedsvæsenet, og med respekt for borgerens ønsker og selvbestemmelse.

Den konkrete indsats, samarbejdspartnere og organiseringen omkring borgerens sidste tid, afhænger af om der er tale om borgere i eget hjem, borgere med ophold på Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering eller beboere på plejehjem. Fælles for de tre er dog, at opgaverne centrerer sig om følgende:

- Palliativ pleje - lindring af smerter og ubehag
- Psykisk og social støtte til både borgere og pårørende
- Respekt for borgerens ønsker og værdier
- Samarbejde og tværfaglighed – herunder koordination med fx praktiserende læger

Frederiksberg Kommune har også i regi af Sundhedsklynge Byen arbejdet med 'Den sidste tid', der blev udpeget som et fokusområde af Politisk sundhedsklynge Byen den 28. september 2022.

Sundhedsklyngen fik senest en orientering om indsatser relateret til fokusområdet den 25. august 2025.

Nærværende sag giver en orientering om, hvordan Frederiksberg Kommune generelt arbejder med borgernes sidste tid samt en overordnet status for indsatserne i sundhedsklyngen vedrørende 'Den sidste tid'.

Hjemmeplejens arbejde med den sidste tid

Hjemmeplejen har ansat sygeplejerskespecialister indenfor palliation i hvert hjemmeplejeområde, der sikrer, at de udgående teams har den nyeste viden om palliative indsatser i hjemmet. Hjemmeplejen bruger også palliationsspecialisterne ved deres tværfaglige tavlemøder, hvor der således er mulighed for yderligere faglig sparring og vidensudveksling. Fælles for de palliative forløb er respekt for den enkelte borgers ønsker og selvbestemmelse. Der er fokus på at give en helhedsorienteret støtte i den sidste tid, hvor der også tages hånd om de pårørende. Der tilbydes eksempelvis efterbesøg til pårørende og hjemmeplejen kan hjælpe med kontakt til en præst eller sorggruppe ved behov.

Hjemmeplejens palliative indsatser sker på baggrund af en lægeordination, og omfatter typisk lindring af symptomer og psykosocial støtte. Forløbene håndteres primært i tæt samarbejde med egen læge, men ved komplekse forløb henvises til det udekørende palliative team fra Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Derudover har Hjemmeplejen et samarbejde med Diakonissens Hospice vedrørende faglig sparring.

Hjemmeplejen har en palliationskonsulent, der arbejder på tværs af hjemmeplejen og plejehjemmene. Nyansatte sosu-assisterer og sygeplejersker i Hjemmeplejen får introduktion til emnet af palliationskonsulenten. Kommunens interne uddannelse for sygeplejersker inkluderer desuden palliation som en af de syv undervisningsgange.

Samarbejde med civilsamfundsorganisationer som Røde Kors' vågetjeneste anvendes ved nært forestående død, særligt hvis borgerne er utrygge eller har dødsangst.

Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering arbejde med den sidste tid

Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering har 70-80 dødsfald om året, hvilket svarer til 7-8 % af de borgere, der er på ophold. Derfor har FKD en afdeling med speciale i palliation, hvor borgerne kan få enestuer. Borgerne kommer typisk fra en hospitalsindlæggelse eller bliver henvist fra hjemmeplejen, hvis borgeren er særligt plejkrævende eller har så komplekse behov, at en specialiseret indsats er nødvendig.

På Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering (FKD) rummer det gode forløb, at borgers er tryk, at de pårørende bliver hørt og at hver faggruppe byder ind med deres – det er både sosu-assistenten, sygeplejersker, terapeuter og diætister suppleret med lægefaglig supervision fra Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Det er desuden afgørende for et godt forløb at få afklaret borgerens ønsker tidligt, så der kan tages højde for disse. Det prioriteres, at borgerne så vidt muligt har den samme kontaktperson i forløbet.

På FKD får nyansatte systematisk et tværfagligt onboarding-forløb med 5 undervisningsgange, hvoraf den ene har palliation som tema. Ansatte på FKD's palliationsafdeling får yderligere undervisning i emnet. Undervisningen berører emner som hvad de forskellige faggrupper kan byde ind med, faserne i den sidste tid, hjælp og støtte til de pårørende og hvordan palliation og rehabilitering kan fungere sammen til glæde for borgeren. Derudover er der løbende kompetenceudvikling for de ansatte – eksempler er undervisning i samarbejde med Bispebjerg og Frederiksberg Hospital samt et samarbejde med menighedsplejen med fokus på borgernes mere eksistentielle behov i den sidste tid.

FKD har et godt samarbejde med vågetjenesten fra Røde Kors og Ældre Sagen, der primært bliver brugt hvis der ikke er pårørende eller de ønsker at blive aflastet.

FKD har lægefaglig dækning, og har derfor ikke så stort samarbejde med almen praksis i denne sammenhæng.

Plejhjemmenes arbejde med den sidste tid

Der vil være lokal variation på tværs af kommunens plejehjem med hensyn til indsatser relateret til beboernes sidste tid, men alle plejehjem arbejder for at skabe gode forløb for beboerne. Hvis beboerne virker klar til det, kan der tages hul på emnet om deres ønsker for den sidste tid i forbindelse med indflytningssamtalen.

En grundlæggende opgave er at få medarbejderne klædt godt på til opgaven. Derfor har kompetenceudvikling vedrørende palliation kontinuerligt fokus. Flere af plejhjemmene går eksempelvis sammen om at holde kompetenceudvikling om behandling, pleje og omsorg ved livets afslutning. Kurset afholdes årligt over tre dage i samarbejde med almen praksis. Her bliver medarbejderne undervist i emner som den forberedende samtale, hvordan hospicetanken kan bruges på et plejehjem, symptomlindring, samarbejde med de pårørende, fravalg af livsforlængende behandling, åndelig omsorg, etiske dilemmaer mv.

Centralt i indsatsen i beboernes sidste tid er samarbejdet med beboernes praktiserende læge. Plejhjemmene har alle en fast tilknyttet læge, som beboerne kan skifte til ved indflytning. Denne læge rådgiver personalet, og kommer fast i huset. Plejhjemmene har generelt et godt samarbejde med almen praksis, og der er en løbende dialog om håndtering af borgernes sidste tid. Udvikling og fastholdelse af kommunens gode samarbejde med lægerne i plejhjemslægeordningen er desuden et kontinuerligt tema i Kommunalt-Lægeligt Udvalg, der er kommunens samarbejdsforum med almen praksis på Frederiksberg.

Samarbejde med civilsamfund relateret til den sidste tid koordineres lokalt på de enkelte plejehjem, for eksempel vågetjenesten gennem Røde Kors, hvor frivillige kan give nærvær, tryk og omsorg den sidste tid for beboere uden pårørende.

"Den sidste tid" i Sundhedsklynge Byen

Efter "Den sidste tid" blev udpeget som et af sundhedsklyngens fokusområder, blev der i 2023 afsat 2,7 mio. til udvikling af indsatser målrettet borgere med svær KOL i deres sidste leveår. En arbejdsgruppe med repræsentation fra Frederiksberg Kommune blev nedsat på tværs af sektorerne til at arbejde med en række tværgående indsatser til afprøvning.

Borgere med kroniske sygdomme har ofte mange kontakter til sundhedsvæsenet i deres sidste leveår, især i de kritiske måneder op til livets afslutning. Indsatsen havde til formål at udvikle et tværsektorielt samarbejde og implementere strukturer, der kan støtte borgere med svær KOL i deres sidste tid. Herunder at sikre en individuel og sammenhængende plan for borgernes forløb, der respekterer deres ønsker og behov.

Nedenfor fremgår en kort beskrivelse af indsatserne under tre overordnede temaer:

Organisering og samarbejdsstrukturer, herunder

- Model for fælles hjemmebesøg, hvor sundhedspersonale fra kommune og hospital mødes hos borgeren. Disse besøg har været en central komponent i indsatsen, og bidraget til en koordineret pleje og behandling.
- Systematisk behovsafdækning hos målgruppen for at afklare de individuelle behov hos hver borger.
- Tæt samarbejde mellem kommunale akutteams og hospital ved forværring i hjemmet: Når en borger oplever en akut forværring, tilkaldes akutteamet til hurtig vurdering og behandling, hvilket muliggør relevante interventioner i hjemmet.
- Udvikling af selvhjælpsplaner til håndtering af forværringer i eget hjem. Disse planer har givet borgerne værktøjer til at håndtere deres symptomer, hvilket har øget deres følelse af kontrol og selvstændighed.

Fælles kompetenceudvikling, herunder

- Etablering af en rådgivningstelefon for kommunale medarbejdere til Afdeling for Lunge- og Infektionsmedicinske sygdomme har givet mulighed for at få hurtig adgang til rådgivning og vejledning om generelle faglige spørgsmål.
- Afprøvning af tværsektorielt kompetenceudviklingstilbud i palliation. Der arbejdes fortsat med at tilpasse og videreudvikle tilbuddet.

Kommunikation og dokumentation på tværs af sektorer, herunder

- Udarbejdelse af aftaler omkring kommunikation i relation til borgerne i målgruppen. Dette har forbedret informationsdelingen om borgernes tilstand og behov mellem de involverede aktører.

På baggrund af erfaringerne fra afprøvningerne var anbefalingerne ud over at fortsætte samarbejde bl.a. følgende:

- Udbredelse af positive erfaringer til flere borgere med svær KOL
- Videreudvikling af samarbejdet mellem hospital og de kommunale akutteams. Et stærkere samarbejde kan føre til bedre koordination og hurtigere intervention ved forværring i hjemmet.
- Videreudvikling af samarbejdet med de praktiserende læger

Den sidste tid for borgere med kronisk hjertesvigt

Det blev besluttet i sundhedsklyngen i marts 2024 at arbejde med at omsætte de foreløbige erfaringer med for borgere med KOL til en målgruppe af borgere med kronisk hjertesvigt.

Formålet med indsatsen er at udvikle en tværsektoriel samarbejdsmodel om skrøbelige patienter med kronisk hjertesvigt og høj risiko for genindlæggelser, som på sigt vil kunne forebygge indlæggelser og understøtte patienternes livskvalitet og ønskede hverdagsliv bedst muligt i den sidste levetid.

Ved afrapportering i august 2025 var der afholdt workshops og i småskala dels afprøvet strukturerede fælles hjemmebesøg og dels ensartet dokumentation på tværs.

De foreløbige læringspunkter fra afprøvningerne er, at kvaliteten af samarbejdet og kommunikationen er markant bedre, når der er etableret relationer mellem kommunens team og de specialiserede teams i hjerteafdelingen. Samt, at der skal være mulighed for fælles opsamling efter hjemmebesøg, og tydelig ansvarsfordeling ved konkrete opgaver.

Der arbejdes i resten af 2025 videre på, at udvikle indsatserne til borgere med kronisk hjertesvigt på tværs af sektorerne og afprøvning af indsatserne i større skala.

Det videre tværsektorielle udviklingsarbejde

Det er uafklaret, hvordan erfaringerne fra de forskellige indsatser vedrørende den sidste tid vil blive inddraget i det fremtidige tværsektorielle samarbejde. Det skyldes dels, at der kun er afsat midler til selve afprøvning af indsatser, ikke til implementering af drift, dels at Politisk Sundhedsklynge Byen med udgangen af 2025 nedlægges med overgangen til det forberedende Sundhedsråd Hovedstaden. Det forventes, at sundhedsklyngen vil lave en erfaringsopsamling med tilhørende anbefalinger, der vil blive overleveret til Sundhedsråd Hovedstaden.

Anbefaling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget tager sagen til efterretning.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget

Punkt 84: Beslutning om forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Brautsch, rådmand Alexandra Dessoy og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Merete Winther Hildebrandt og Bent Isager-Nielsen om ventetiden for dem, der søger en bestemt plejebolig i Frederiksber

00.01.00-A00-28-25

Resume

2. viceborgmester Michael Brautsch, rådmand Alexandra Dessoy og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Merete Winther Hildebrandt og Bent Isager-Nielsen har stillet forslag om ventetiden for dem, der søger en bestemt plejebolig i Frederiksberg Kommune.

Kommunalbestyrelsen oversendte den 19. maj 2025 (sag nr. 144) beslutningsforslaget til udvalgsbehandling i Ældre- og Omsorgsudvalget. Forvaltningen anbefaler, at forslaget ikke tiltrædes.

Sagen blev behandlet af Ældre- og Omsorgsudvalget den 11. august 2025 (sag nr. 70). Ældre- og Omsorgsudvalget udsatte sagen efter drøftelse. Forvaltningen anbefaler, at spørgsmålet om ventetid og mulighederne for at ændre den belyses i de kommende drøftelser om plejeboligmasterplanen for 2026.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget udsatte sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget

1. indstiller til Magistraten, at forslaget ikke tiltrædes, da der ikke er finansiering i budgettet, og der ikke vil kunne tilvejebringes den ekstra nødvendige plejeboligkapacitet og
2. beslutter at spørgsmål om ventetid og mulighederne for at ændre den belyses i de kommende drøftelse om plejeboligmasterplanen for 2026

Sagsfremstilling

Anledning

Ældre- og Omsorgsudvalget behandlede sagen den 11. august 2025 (sag nr. 70), hvor udvalget udsatte sagen efter drøftelse. Alle partier indgik en aftale om Frederiksberg Kommunes budget for 2026 den 5.-7. september 2025. Der indgik ikke i budgetaftalen tiltag, der ville kunne ændre ventetiden til en plejebolig. Forvaltningen vurderer fortsat, at Frederiksberg Kommune har en effektiv udlejning af plejeboliger på kommunens plejehjem med en deraf følgende høj belægningsgrad.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler fortsat at forslaget ikke tiltrædes (som beskrevet i den tidligere sagsfremstilling nedenfor). Forvaltningen anbefaler, at spørgsmål om ventetid og mulighederne for at ændre den belyses i de kommende drøftelser om plejeboligmasterplanen for 2026.

Tidligere sagsfremstilling fra den 11. august 2025.

Anledning

2. viceborgmester Michael Brautsch, rådmand Alexandra Dessoy og kommunalbestyrelsesmedlemmerne Merete Winther Hildebrandt og Bent Isager-Nielsen har stillet forslag om ventetiden for dem, der søger en bestemt plejebolig i Frederiksberg Kommune.

Kommunalbestyrelsen oversendte den 19. maj 2025 (sag nr. 144) beslutningsforslaget til udvalgsbehandling i Ældre- og Omsorgsudvalget:

Forslag om, at Frederiksberg Kommune genindfører ambitionen om en ventetid på maks. 8 uger for en borger, der søger en bestemt plejebolig, hvorved valgfriheden øges og ventetiden bliver ens for alle.

Baggrund

Hvis man som ældre og plejekrævende er visiteret til en plejebolig og vælger at søge bredt blandt kommunens plejehjem, er man omfattet af Frederiksberg Kommunes plejeboliggaranti. Det betyder, at man vil få tilbudt en plejebolig inden for 8 uger.

Vælger man derimod en bestemt plejebolig, f.eks. fordi man har en særlig relation til stedet, eller fordi det bestemte plejehjem opfylder ens individuelle ønsker og behov, bortfalder plejeboliggarantien. Tidligere havde Frederiksberg Kommune en ambition om,

at ventetiden i disse tilfælde skulle matche plejeboliggarantien, altså at den forventede ventetid på en bestemt plejebolig også skulle være 8 uger.

Frederiksberg Kommune ændrede forrige år ambitionen om længden af ventetiden for at få en bestemt plejebolig, og i dag bestræbes der på at sikre en bestemt plejebolig inden for 16 uger.

Det Konservative Folkeparti på Frederiksberg vægter dels kort ventetid på en plejebolig og dels det frie valg højt. Det er en god og værdig ældrepleje, at ældre får hurtig hjælp og støtte og samtidig får mulighed for at vælge det plejeboligtildbud, der bedst passer til dem.

Forslag til beslutning

Det Konservative Folkeparti på Frederiksberg foreslår at genindføre ambitionen om, at kommunen skal begrænse ventetiden til 8 uger for en visiteret borger, der søger en bestemt plejebolig, hvorved valgfriheden øges, og ventetiden bliver ens for alle.

Det kan eksempelvis gøres ved at:

- *Bedre kapacitetsstyring:* Kommunen kan arbejde med en mere fleksibel udnyttelse af plejeboligerne, så tomme pladser hurtigere matches med dem, der søger.
- *Øget transparens og vejledning:* Hvis ældre og pårørende får bedre information om ledige alternativer og ventetider, kan flere vælge andre gode tilbud, hvilket mindsker pres på de mest populære steder.
- *Optimering af visitationsprocessen:* Hurtigere og mere smidig visitation, hvor der løbende følges op på borgerens behov og ønsker, kan mindske unødige forsinkelser.

Anbefaling

Planlægning ud fra en ventetid på 2 måneder for alle borgere - uanset om de søger bredt eller specifikt

I dag planlægges der i anlægsarbejdet efter en gennemsnitlig ventetid på 4 måneder for borgere, der søger et specifikt plejecenter. Borgere der søger bredt skal tilbydes en plejebolig inden for de to måneder jævnfør gældende lovgivning.

Hvis Frederiksberg Kommune fremadrettet skal planlægge efter, at alle borgere, der er visiteret til en plejebolig, har en gennemsnitlig ventetid på 2 måneder - uanset om de søger bredt eller specifikt - vil der være behov for at tilvejebringe yderligere plejeboligkapacitet. I budgetperioden svarer dette til, at der skal etableres 48 ekstra pladser – over en 10 årig periode vil dette tal øges til forventeligt ca. 56 pladser i takt med, at der kommer flere ældre.

Som beskrevet i plejeboligmasterplanen 2025 har Frederiksberg Kommune en kapacitetsudfordring i perioden 2029-2032 på op til 75 plejeboliger i 2032 frem mod ibrugtagningen af et nyt plejecenter på Nyelands Plads i 2032 med 140 pladser. Denne kapacitetsudfordring ville blive yderligere udfordret såfremt Frederiksberg Kommune skulle planlægge efter en gennemsnitlig ventetid på 2 måneder for alle borgere. Det er ikke muligt at øge antallet af pladser på det kommende plejecenter på Nyelands Plads. Såfremt beslutningsforslaget tiltrædes skal Kommunalbestyrelsen derfor snarest muligt træffe beslutning om placering af ny permanent plejeboligkapacitet forventeligt svarende til ca. 60 pladser andet sted i kommunen. Ny permanent plejeboligkapacitet forventes tidligt at kunne tilvejebringes i 2032/33.

Kommunalbestyrelsen er tidligere orienteret ved behandlingen af Plejeboligmasterplanen 2024 (KB 11.11.24, sag nr. 269), at anlægsudgifterne alene til etablering af 60 nye plejeboliger svarer til ca. 98 mio. kr., eksklusive grundkøb. Såfremt udgiftsniveauet er det samme pr. plejebolig, så vil det svare til 92 mio. kr. for etablering af 56 plejeboliger.

Effektiv udlejning af plejeboliger

Forslaget beskriver forskellige tiltag for at opnå en reduktion af ventetiden til en plejebolig – bedre kapacitetsstyring, øget transparens og vejledning samt optimering af visitationsprocessen.

Forvaltningen vurderer, at Frederiksberg Kommune i dag i forvejen har et stort fokus på en effektiv udlejning af plejeboliger og administration af ventelisten, med fokus på en tæt dialog med borgerne:

Frederiksberg Kommune har en høj belægningsprocent på kommunens plejecentre da plejeboligerne i kommunen udlejes hurtigt med en meget høj belægningsprocent på 98 %. Der er dermed ikke tomme plejeboliger på plejecentrene i Frederiksberg Kommune. Som uddybet nedenfor har Frederiksberg Kommune en strukturel tomgang ved ud- og indflytning på ca. 2 % af kommunens plejeboligkapacitet. Det er ikke muligt at opnå en belægningsprocent på 100% af følgende årsager:

- Der er en løbende ind- og udflytning af boligerne, hvor plejeboligerne skal renoveres og klargøres inden de kan genudlejes til en ny borger på ventelisten.
- Plejeboliger står kun tomme i en længere periode, hvis boligen er blevet misligholdt af den foregående lejer eller der har været en vandskade, og hvor der derfor er behov for en større renovering.
- Borgere takker nej til boligtilbud fordi de vil have en anden plejebolig (jævnfør nedenfor).

Når en plejebolig bliver ledig, sendes der et boligtilbud ud til borgere på ventelisten parallelt med, at plejeboligen istandsættes for at sikre en hurtig udlejning. Boligvisitationen har under hele forløbet en vedvarende og tæt dialog med borgere på ventelisten for at sikre en hurtig genudlejning af ledige plejeboliger. Nogle borgere takker nej til boligtilbud – både borgere, der har søgt bredt, men også borgere der får tilbudt en bolig på det specifikke plejecenter de har søgt. Dette kan skyldes flere ting, eksempelvis oplyser borgeren, at de ikke var parat til at flytte med så kort varsel eller, at de hellere vil have en bolig på et andet plejecenter af dem de har søgt.

Borgernes aktuelle søgemønstre kan også have en betydning for søgningen til de enkelte plejecentre, Søgemønstrene ændrer sig over tid. I øjeblikket er der eksempelvis en større søgning til Kastanjehaven, Østervang og Dronning Anne-Marie Centret. Frederiksberg Kommune oplever, at borgerne i dialogen med boligvisitationen udvider deres søgning til en plejebolig i forhold til deres første umiddelbare ønsker. På kommunens hjemmeside opdateres løbende vejledende ventetider på samtlige af kommunens plejecentre som en hjælp til borgerne på ventelisten.

Afløst drift og anlægsøkonomi

Planlægning ud fra en ventetid på 2 måneder for alle borgere vil medføre en udgiftsstigning, da der skal etableres og drives flere plejeboliger. Borgere, der venter på en plejebolig vil typisk modtage hjemmepleje eller være på Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering (FKD). En reduktion af ventelisten til plejeboliger vil medføre en nettoudgift, da det er dyrere for kommunen at have borgere i en plejebolig fremfor på ventelisten.

a) Driftsudgifter

Nettoudgiften i 2026 forventes at være 8,6 mio. kr., da der forventes 44 flere borgere i en plejebolig. Nettoudgiften forventes at stige i 2035 til 10,5 mio. kr., hvor der forventes 56 flere borgere i en plejebolig. Den gennemsnitlige årlige udgift pr. borger i en plejebolig forventes at være ca. 480 t.kr., og den gennemsnitlige årlige udgiftsreduktion pr. borger, der ikke er på ventelisten forventes at udgøre ca. 290 t.kr. for borgere der er i hjemmeplejen eller på FKD.

b) Anlægsudgifter

Såfremt der skal tilvejebringes ny plejeboligkapacitet, så vil der arbejdes ud fra 10-årsplanlægning. Der vil derfor være behov for 56 yderligere plejeboliger for at kunne reducere ventetiden. 60 plejeboliger forventes at medføre en udgift på 98 mio. kr., og ved anvendelse af samme pris pr. plads estimeres 56 plejeboliger at koste 92 mio. kr.

Ovenstående opgørelse for økonomien for både driftsudgifter og anlægsudgifterne er baseret på nøgletal, og de er derfor forbundet med usikkerhed. Planlægning med en lavere venteliste til plejeboliger kan medføre stigende tomgangsudgifter. Denne risiko er ikke indregnet i økonomien.

Vurdering

Forvaltningen anbefaler, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, da forslaget ikke kan tiltrædes i sin nuværende form. Frederiksberg Kommune har i forvejen en høj belægningsprocent på kommunens plejecentre. Det vurderes ikke muligt at øge belægningsgraden på kommunens plejecentre gennem de foreslåede tiltag i beslutningsforslaget således, at den ekstra efterspørgsel kan håndteres, hvis beslutningsforslaget tiltrædes. Der vil derfor være behov for at opføre nye permanent plejeboligkapacitet for at kunne imødekomme det stigende behov udover de projekter, der allerede er vedtaget med plejeboligmasterplanen. Såfremt forslaget skal tiltrædes skal der afsættes midler til såvel drift som anlægsøkonomi for at kunne opføre de ekstra plejeboliger (jævnfør afsnit om økonomi nedenfor).

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Såfremt forslaget tiltrædes, så vurderes der merudgifter til drift på 8,6-10,6 mio. kr. årligt fra 2026 til 2035. Dertil kommer anlægsudgifter til at bygge plejeboligerne på anslået 92 mio. kr. Tallene er nøgletalsbaserede og derfor behæftet med usikkerhed. Der vil være behov for en nærmere plan for implementering af forslaget, og en konkret lokation for et nyt plejecenter for at fastlægge de endelige økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget

Magistraten

Kommunalbestyrelsen

Historik

Indstilling 11. august 2025, pkt. 70:

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget

- indstiller til Magistraten, at forslaget ikke tiltrædes, da der ikke er finansiering i budgettet, og der ikke vil kunne tilvejebringes den ekstra nødvendige plejeboligkapacitet.

Beslutning fra Ældre- og Omsorgsudvalget 2022-25, 11. august 2025, pkt. 70:

Ældre- og Omsorgsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Punkt 85: Beslutning om valg af lokalplejehjem

27.42.00-A00-1-25

Resume

Det skal besluttes, hvilket kommunalt plejehjem der skal omdannes til et lokalplejehjem. Forvaltningen peger på Nimbus, der ikke anvendes som plejehjem. Det giver bestyrelsen de bedste muligheder for at definere, hvordan lokalplejehjemmet skal udformes i overensstemmelse med hensigten med lov om lokalplejehjem. Alternativet er Plejehjemmet Flintholm, som vil indebære overtagelse af et plejehjem i sikker drift med virksomhedsoverdragelse af personale, og beboere hvis bolig vil overgå til at blive en del af et lokalplejehjem. Det indstilles, at Nimbus etableres som lokalplejehjem, og at der 27. oktober forelægges sag for ÆOU med forslag til ny proces og tidsplan. Inden forelæggelsen indhentes bemærkninger fra Seniorrådet.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget

- godkendte, at Nimbus vælges som kommunens kommende lokalplejehjem, og at der 27. oktober forelægges sag med proces- og tidsplan for etableringen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget

- godkender, at Nimbus vælges som kommunens kommende lokalplejehjem, og at der 27. oktober forelægges sag med proces- og tidsplan for etableringen.

Sagsfremstilling

Anledning

I forlængelse af budgetforliget for 2026 skal der nu peges på et konkret plejehjem, som kan omdannes til lokalplejehjem. Med sag nr. 69 af den 11. august 2025 blev der besluttet kriterier for valg af plejehjem. Det foreslås, at der arbejdes videre med valg mellem plejehjem, hvor der ikke foregår andre aktiviteter end plejehjemsdrift. Dermed er der to muligheder – Plejehjemmene Nimbus og Flintholm. Det indebærer to forskellige scenarier og processer, hvor Nimbus først tages i brug i 2028 og kan opbygges som lokalplejehjem med en ledelse, medarbejdere og beboere, der har tilvalgt et lokalplejehjem. Bestyrelsen for det kommunale aktieselskab, der driver lokalplejehjemmet, kan være med til at definere, hvordan lokalplejehjemmet skal udformes i overensstemmelse med hensigten med lov om lokalplejehjem.

Alternativet er Plejehjemmet Flintholm, som kan omdannes til lokalplejehjem tidligere og vil indebære overtagelse af et plejehjem i drift med virksomhedsoverdragelse af personale, og beboere hvis bolig vil overgå til at blive en del af et lokalplejehjem.

De to plejehjem vil have forskellige tids- og procesplaner frem mod åbning af et lokalplejehjem, idet Plejehjemmet Nimbus ibrugtages i 2028, mens Plejehjemmet Flintholm, der er i drift, indebærer overtagelse af et plejehjem i drift – og med virksomhedsoverdragelse af personale.

Der indhentes bemærkninger fra Seniorrådet inden ny forelæggelse for ÆOU 27. oktober.

Anbefaling

ÆOU godkendte med sag nr. 69 den 11. august kriterier for valg af kommunalt plejehjem, der skal omdannes til lokalplejehjem, som indebærer, at plejehjemmet ikke producerer mad til andre plejehjem eller rummer et aktivitetscenter. Begge plejehjem lever op til kriterierne. Nedenfor gennemgås kort forskellene på de to plejehjem. Fælles for de to plejehjem er, at de er relativt små – hhv. 55 og 50 pladser.

Nimbus Plejehjem

Nimbus Plejehjem har været benyttet som buffer for ombygninger og er fraflyttet med udgangen af 2025. Kapaciteten er, i henhold til efterspørgslen, først nødvendig i 2028, hvorfor bygningen anvendes til andet formål indtil da.

Nimbus Plejehjem vil kunne etableres som plejehjem fra april 2028 og vil på dette tidspunkt være en "tom skal". Der skal således rekrutteres personale og ledelse, og beboerne vil flytte ind over de følgende par måneder.

Et tomt plejehjem har den fordel, at såvel beboere som personale ved, at der er tale om et lokalplejehjem og de kan, sammen med bestyrelsen, være med til at bygge det op fra grunden. Bestyrelsen for det kommunale aktieselskab vil få gode betingelser for at udforme plejehjemmet på en måde, hvor det bliver et reelt alternativ til de eksisterende driftsformer for plejehjem på Frederiksberg, og hvor det kan indfri de ældres behov og ønsker lokalt. Behov og ønsker kan imødekommes gennem et samspil mellem bestyrelsen for aktieselskabet, ledelsen og personalet og beboerne og det lokale civilsamfund. Det vil give gode betingelser for at skabe lokal forankring, og at frisættelsen kan bidrage til at skabe et alternativ til det eksisterende og dermed styrke valgfriheden for borgerne på Frederiksberg.

Der vil skulle være fokus på den gode opstart og udvikling af rutiner og praksis. I opstarten vil kommunen bistå bestyrelsen, hvor det er nødvendigt og ønskeligt.

Flintholm Plejehjem

Flintholm Plejeboliger rummer 50 pladser og er i drift og veletableret som kommunalt plejehjem. Det betyder, at Flintholm Plejeboliger vil kunne etableres som lokalplejehjem fra primo 2027. Plejehjemmet har allerede personale til at drive plejehjemmet, og der vil derfor skulle foretages en virksomhedsoverdragelse af medarbejderne, og i den forbindelse skal der ske høring af MED-udvalg og beboerne. Der er afsat tid til høring frem mod forelæggelsen den 3. november, såfremt udvalget foretrækker dette plejehjem som kommunens lokalplejehjem.

Anbefaling

Det anbefales at vælge Nimbus som kommende lokalplejehjem for at give de bedste muligheder for, at plejehjemmet opbygges og drives iht. intentionerne med et lokalplejehjem, og så personale og beboere tilvælger lokalplejehjemmet.

Videre proces

Sag med proces forelægges 27. oktober i ÆOU, 24. november i MAG og 8. december i KB. Hvis der peges på Plejehjemmet Flintholm vil der 27. oktober skulle træffes endelig beslutning baseret på de indhentede høringssvar og bemærkninger.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre-og Omsorgsudvalget

Punkt 86: Beslutning om frigivelse af midler til indkøb af inventar og bygherreleverancer på Ny Søndervang

02.00.00-P20-1-24

Resume

Ny Søndervang er under opførelse med etablering af henholdsvis plejehjem, botilbud og klimaskole. Med denne sag indstilles, at der meddeles anlægsbevilling på 16,1 mio. kr. til indkøb af inventar og bygherreleverancer til Ny Søndervang (plejehjem og botilbud).

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget

- indstiller til Magistraten, at der meddeles anlægsbevilling på 16,1 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på 18,5 mio. kr. i 2025 til indkøb af inventar og bygherreleverancer til plejehjemmet og botilbuddet på Ny Søndervang.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget og Socialudvalget

- indstiller til Magistraten, at der meddeles anlægsbevilling på 16,1 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på 18,5 mio. kr. i 2025 til indkøb af inventar og bygherreleverancer til plejehjemmet og botilbuddet på Ny Søndervang.

Sagsfremstilling

Anledning

Ny Søndervang er under opførelse med etablering af 129 plejeboliger. Plejehjemmet består af 105 plejeboliger og botilbuddet består af 24 plejeboliger. Plejehjemmet vil blive beboet af beboere der flytter fra eksisterende Søndervang Plejehjem og botilbuddet primært af beboere fra eksisterende botilbud Bakkegården, samt en ny afdeling til borgere med multihandicap. Dertil etableres faciliteter til Klimaskolen, der er drevet af Frederiksberg Forsyning. Klimaskolen leverer selv deres løse inventar.

Kommunalbestyrelsen har ved de seneste års budgetter, og senest ved Budget 25, afsat midler til indkøb af inventar og bygherreleverancer på Ny Søndervang (KB 7. oktober 2024 sag nr. 256).

Kommunalbestyrelsen frigav midler til rådgivning med henblik på indkøb af inventar den 27. januar 2025 (sag nr. 31, lukket punkt). Frederiksberg Kommune har indgået en aftale med Sweco om rådgivning i forhold til indkøb af inventar og bygherreleverancer.

Huset afleveres af totalentreprenøren omkring årsskiftet. I perioden efter afleveringen til indflytningen af borgerne, skal huset indrettes med møbler, lamper, udstyr mv. i både fælles- og servicearealer. Der opsættes dertil gardiner i beboernes boliger.

Anbefaling

I forbindelse med udbud af rådgivning, har det været et højt vægtet parameter, at der i løsningen skal lægges stor vægt på hjemlighed. Sweco har derfor i samarbejde med forvaltningen afholdt en række workshops med brugerne for henholdsvis plejehjemmet og botilbuddet. Med udgangspunkt i disse workshops er der valgt et design med vægt på bløde varme farver og forskellighed fra etage til etage, der også naturligt følger lysindfaldet. Da der er tale om at flytte beboere fra eksisterende boliger, har det også været et grundprincip, at eksisterende møbler og udsmykning fra Søndervang og Bakkegården, som vurderes at kunne genbruges i fællesarealerne flyttes med til den nye bygning. De kendte møbler er med til at skabe genkendelig hjemlighed, en variation mellem "gammelt" og nyt og viderebringe stemningen fra en kendt kultur.

Dertil er det et fokus, at indretningen skal afspejle et hus med sammenhæng mellem husets forskellige funktioner, målgrupper og etager. Brugerne skal derfor også fornemme en fælles linje i indretningen

Sweco har på denne baggrund udarbejdet et udkast til et budgetforslag for indkøb af inventar og bygherreleverancer til plejehjemmet og botilbuddet.

Emne

Budget - mio. kr. (ekskl. moms).

Arbejdsmiljøredskaber, hjælpemidler generelt	1.200.000
Arbejdsmiljøredskaber, hjælpemidler - Botilbud (målgruppe borgere med multihandicap)	800.000
Udstyr til køkkener, medicinrum, rengøringsrum, træning, personalerum, baderum mv	3.500.000

Opholdsarealer/kælder – møblering	6.000.000
<ul style="list-style-type: none"> • inkl. reparation af eksisterende møbler til genbrug. 	
Udsmykning	500.000
<ul style="list-style-type: none"> • inkl. reparation af eksisterende brugs- og billedkunst til genbrug. 	
Senge - Plejecenter	900.000
IT	1.500.000
Wayfinding og skiltning	500.000
Udearealer	500.000
Diverse/inkl. opfølgende indkøb - reserver CA. 5% %	700.000
Total	16.100.000

Det anbefales, at der frigives anlægsmidler til ovenstående beløb på i alt 16.1 mio. kr. til indkøb af inventar og bygherreleverancer til plejehjemmet og botilbuddet på Ny Søndervang.

Frederiksberg Kommunes indkøbsaftaler er prioriteret, hvor det har været muligt. Dele af inventaret vil ske efter mini-udbud.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

Der er afsat et rådighedsbeløb på 18,5 mio. kr. til inventar og bygherreleverancer i Budget 25. Hele rådighedsbeløbet ligger i 2025. Heraf er 0,4 mio. kr. tidligere anlægsbevilget til projektering, ligesom der tidligere er bevilget 2 mio. kr. til rådgivning.

Der anmodes med denne sag om, at der meddeles anlægsbevilling på i alt 16,1 mio. kr. til indkøb af inventar og bygherreleverancer ud af det afsatte rådighedsbeløb i 2025. Dermed vil hele rådighedsbeløbet være anlægsbevilget.

En andel af udgifterne forventes at falde i 2026, men der er usikkerhed omkring fordelingen af udgifterne mellem 2025 og 2026. Evt. flyt af en del af rådighedsbeløbet til 2026 vil blive håndteret i 2. forventet regnskab 2025.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget
Socialudvalget
Magistraten
Kommunalbestyrelsen

Bilag

bevillingsskema Inventar

Punkt 87: Orientering om status på uddannelse, rekruttering og fastholdelse af personale på ældre- og omsorgsområdet 2025

00.01.00-G01-30-25

Resume

Forvaltningen udarbejder årligt en status til Ældre- og Omsorgsudvalget om uddannelse og rekruttering på sundheds- og omsorgsområdet. Sagen viser blandt andet, at området lever op til dimensioneringsmålene for social- og sundhedselever, og at der er iværksat strategiske indsatser for at styrke elevtrivsel, sikre bedre overgange mellem skole og praktik samt håndtere sproglige udfordringer. Derudover gives en opdatering på rekrutteringssituationen og kommunens rolle i uddannelsen af social- og sundhedselever, og sygeplejestuderende, samt de væsentlige initiativer, som er igangsat med henblik på at styrke uddannelse, rekruttering og fastholdelse på sundheds- og omsorgsområdet.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget

- tog status på uddannelse, rekruttering og fastholdelse af personale på ældre- og omsorgsområdet 2025 til efterretning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget tager status på uddannelse, rekruttering og fastholdelse af personale på ældre- og omsorgsområdet 2025 til efterretning.

Sagsfremstilling

Anledning

Ligesom landets øvrige kommuner oplever Frederiksberg en markant vækst i antallet af ældre borgere. Flere lever længere og har komplekse plejebenhov, hvilket øger efterspørgslen på kvalificeret sundheds- og omsorgspersonale. Samtidig er arbejdsmarkedet præget af mangel på arbejdskraft – særligt social- og sundhedsmedarbejdere og sygeplejersker.

Denne dobbelte udfordring er baggrunden for de nationale reformspor, som har til formål både at sikre en mere sammenhængende og borgernær indsats og samtidig at styrke rammerne for uddannelse, rekruttering og fastholdelse af medarbejdere i kommunerne.

1. Uddannelse

Uddannelse spiller en vigtig rolle i rekrutteringen af fremtidens medarbejdere, og på sundheds- og omsorgsområdet løfter Frederiksberg Kommune en stor uddannelsesopgave både som arbejdsgiver og oplæringssted for social- og sundhedshjælpere/assistenter og som kliniksted for sygeplejestuderende.

1.1. Social- og sundhedselever

Frederiksberg Kommune har løbende omkring 250 social- og sundhedselever ansat. Eleverne er tilknyttet social- og sundhedsuddannelsen ved Diakonissestiftelsen. Uddannelsen til social- og sundhedshjælper og -assistent er en vekseluddannelse, og eleverne er i oplæring i både hjemmeplejen, på plejehjem og i døgnrehabiliteringen.

Som led i den nationale dimensioneringsaftale med KKR om uddannelsesaftaler har kommunen som mål at indgå uddannelsesaftaler med 90 assistentelever og 47 hjælpere for 2025, hvilket svarer til målene for i 2024. I 2024 indgik Frederiksberg Kommune uddannelsesaftaler med hhv. 96 assistentelever og 48 hjælperelever på nye hold i 2024. Primo august 2025 er der indgået uddannelsesaftaler med 86 assistentelever og 46 hjælperelever i 2025 på nye hold. Det forventes derfor, at Frederiksberg Kommune vil leve op til dimensioneringen i år. For 2026 vil dimensioneringen være den samme som 2025, svarende til 90 assistent- og 47 hjælperelever.

Forvaltningen oplevede i slutningen af 2022 og starten af 2023 udfordringer med at rekruttering af elever inden for den aftalte ramme. Siden da, er det forvaltningens vurdering, at rekrutteringen er blevet væsentlig styrket som følge af dels at der nu tilbydes løn under grundforløbet og brug af voksenlærlingeordning (jf. budgetaftalen for 2024), dels gennem en målrettet indsats for merit-elever med erfaring fra området, herunder oprettelsen af et særligt hold for merit.

Der er fortsat et relativt højt frafald blandt elever, især elever med sociale eller faglige udfordringer. Der arbejdes med at styrke støttemulighederne, bl.a. gennem projekt "elevbroen" (ÆOU11/8-2025, pkt. 66), som understøtter strategien for uddannelse, rekruttering og fastholdelse på området, hvor der er et særligt fokus på gennemførelse. Endvidere er forvaltningen ved at analysere frafald i en Frederiksberg-kontekst for at forbedre forståelsen af frafaldsårsager med henblik på målretning af indsatser, forbedre statistik, forbedre prognoser af økonomi mv.

1.2. Sygeplejestuderende

Frederiksberg Kommune er praktiksted for sygeplejestuderende fra Københavns Professionshøjskole og UC Diakonissestiftelsen. De studerende er i praktik på 1., 2., 4., 5., 6. eller 7. semester fordelt på plejecentre, døgnrehabilitering og den kommunale hjemmesygepleje. Frederiksberg Kommune er jf. den mellemkommunale fordelingsnøgle dimensioneret til ca. 120 studerende/årligt, hvilket har ligget stabilt igennem de seneste år.

Studerende på sygeplejerskeuddannelsen veksler mellem teori og klinisk undervisning, hvor kommunen som stort praktiksted spiller en central rolle i de studerendes trivsel, læring og fastholdelse. Praktikken er de studerendes møde med en mulig fremtidig arbejdsplads, og høj kvalitet i forløbene er afgørende for rekruttering.

I 2023 blev praktikforløbet ændret på sygeplejeuddannelsens sidste studieår, så 6. semesters lange praktik nu er fordelt på både 6. og 7. semester, hvilket betyder, at studerende skriver bachelorprojekt med afsæt i praksisnære problemstillinger og er i praktik helt frem til afslutningen af deres uddannelse.

2. Rekruttering og fastholdelse

Hvert år udarbejdes der en lønredegørelse til Magistraten, der beskriver personale og lønforhold på overenskomstområderne i Frederiksberg Kommune. Lønredegørelsen for 2024 blev forelagt den 18. august 2025 (MAG 18/08-2025, pkt. 208).

Overenskomstområdet for social- og sundhedspersonale udgøres alt overvejende af social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter. Mens sygeplejersker udgøre knap 2/3 på overenskomstområdet for syge- og sundhedspersonale.

Heraf fremgår, at for social- og sundhedspersonale er omsætningen steget fra 16,0 pct. i 2023 til 20,4 pct. i 2024. For syge- og sundhedspersonale er der et fald i personaleomsætningen fra 22,3 pct. i 2023 til 20,9 pct. i 2024. Generelt har der været en tendens til en mindre stigning i personaleomsætningen for både social- og sundhedspersonale og syge- og sundhedspersonale i Frederiksberg Kommune set over de seneste 5 år, som dog kan variere inden for de enkelte år med op til +5 pct. point.

Lønniveauet viser samme tendenser, som forrige års lønredegørelse, hvor der er forskelle i det gennemsnitlige lønniveau mellem kommunerne. Tabel 1 viser Frederiksberg Kommunes samlede gennemsnitslønudgifter og fuldtidsstillinger fordelt på overenskomstområder sammenlignet med øvrige kommuner i regionen, Københavns Kommune og landet som helhed.

Tabel 1: Gennemsnitlige lønniveau opdelt på overenskomst (ekskl. selvejende institutioner)

Overenskomstområde	Frederiksberg		Alle kommuner i regionen		København		Hele landet	
	Fuldtid	Løn i alt	Fuldtid	Løn i alt	Fuldtid	Løn i alt	Fuldtid	Løn i alt
Alle OK-områder	4.805,1	44.461	113.484	44.109	35.863	44.492	363.604	42.641
Social- og sundhedspersonale	595,6	40.806	15.908	41.044	3.891	41.170	59.533	38.747
Syge- og Sundhedspersonale, basis	194,3	44.474	5.209,9	45.077	1.625,9	45.088	18.270	42.610

Note: "Fuldtid" er antal årsværk ("fuldtidsstillinger"). "Løn i alt" er det gennemsnitlige lønniveau pr. fuldtidsansat

Som det fremgår af tabel 1 ligger Frederiksberg Kommune samlet set på niveau med regionen og København, men generelt lidt højere end landsgennemsnittet. For social- og sundhedspersonale ligger lønnen i Frederiksberg marginalt under regionens og Københavns niveau. For syge- og sundhedspersonale (basis) ligger Frederiksberg stort set på niveau med både region og København,

Det peger på, at Frederiksberg Kommunes gennemsnitslønniveau ikke er markant lavere eller højere end nabokommunerne i regionen eller København.

Ifølge den seneste rekrutteringssurvey fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (juni 2025) er rekrutteringsudfordringerne inden for sundheds- og socialområdet tydelige blandt de mest udfordrede brancher. I Region Hovedstaden var den forgæves rekrutteringsrate for social- og sundhedshjælpere hele 45 %, og for sygeplejersker 38 %, mens den for social- og sundhedsassistenter lå på 12 %. Det peger på væsentlige rekrutteringsudfordringer i Region hovedstaden på Sundheds- og Omsorgsområdet, og at selv stillinger med lavere formelle kvalifikationskrav som hjælpere i høj grad er vanskelige at besætte. Denne udfordring gør sig også gældende på sundheds- og omsorgsområdet i Frederiksberg, hvor mange opslag enten har ingen eller få ansøgere, og hvor flere institutionerne oplever, at ansøgere har et lavere fagligt og sprogligt niveau.

3. Strategiske indsatser

For at imødegå de ovennævnte rekrutteringsudfordringer samt styrke fastholdelsen har Frederiksberg Kommune iværksat en række strategiske indsatser på sundheds- og omsorgsområdet. Dette sker i regi af Strategi for uddannelse, rekruttering og fastholdelse 2024–2027 (ÆOU 10/06-24, pkt. 40). Indsatserne understøtter både uddannelsesarbejdet og den langsigtede tilgang til at sikre kvalificeret personale på sundheds- og omsorgsområdet.

En central indsats på uddannelsesområdet har været implementeringen af EduAdm's Vejlederunivers, som giver vejledere et fælles digitalt værktøj til at dokumentere og kvalificere praktikvejledningen og understøtter en mere struktureret og gennemsigtig vejledning og dialog for både elev og vejleder. Systemet er nu implementeret på tværs af praktikstederne i kommunen, og er blevet taget godt imod ude på institutionerne. Systemet vil blive evalueret i 2. halvår 2025.

En anden stor indsats har været udvikling af en fælles model for evalueringsansættelsesforløb for udenlandske sygeplejersker, der skal opnå dansk autorisation. Modellens formål er at skabe gode betingelser for, at udenlandske sygeplejersker kan udvikle danske sprogfærdigheder og tilegne sig kliniske kompetencer svarende til det danske kompetenceniveau for sygeplejersker. Otte udenlandske sygeplejersker har gennemført deres evalueringsansættelse, hvoraf fem har taget ansættelse i kommunen efterfølgende. For en uddybende beskrivelse se sagen vedr. beslutningsforslaget om at få flere uddannede sygeplejersker og plejepersonale i Frederiksberg Kommune (ÆOU 11/8-25, pkt. 67).

I slutningen af 2024 blev der sat øget fokus på sproglige udfordringer blandt elever med dansk som andetsprog. I samarbejde med Københavns Professionshøjskole blev der afholdt temadage med deltagelse af oplæringsvejledere, undervisere og uddannelsesansvarlige. Temadagene skabte en fælles forståelse og gav inspiration til nye tiltag, der kan styrke elevernes faglige og sproglige udvikling. Som led i indsatsen tilbydes eleverne nu ekstra danskundervisning gennem VUC, ligesom der arbejdes på at udvikle en model for screening og støtte af elever med sprogvanskeligheder – herunder inddragelse af dansklærere i oplæringen.

Sprogindsatsen spiller også en central rolle i fastholdelsesarbejdet. Allerede fra ansættelsens begyndelse fokuseres der på at sikre, at elever og medarbejdere har de nødvendige sproglige kompetencer. De metoder, der blev introduceret på temadagene, bruges nu aktivt i konkrete elevsager, hvor konsulenter og oplæringssteder samarbejder om at håndtere sproglige barrierer med et fælles fagsprog og en fælles tilgang.

Endelig har der været arbejdet med at styrke overgangene mellem skole og praktik, herunder gennem udviklingen af et simuleringsprojekt mellem Diakonissestiftelsen og hjemmeplejen, som skal forberede eleverne bedre til praktikken og mindske oplevelsen af praksischock. Simulation anvendes som metode til at skabe trygge læringsrum, hvor elever kan afprøve faglige situationer inden mødet med borgerne.

I det kommende år vil forvaltningen særligt styrke arbejdet med fastholdelse af elever gennem projekt "Elevbroen", der netop skal understøtte eleverne i overgangene og sikre tidlig indsats ved begyndende frafald. Der vil fortsat være fokus på at styrke overgangen mellem skole og oplæring samt på at understøtte elever med sproglige barrierer, for at flere gennemfører deres uddannelse og får et solidt afsæt for et arbejdsliv inden for sundheds- og omsorgsområdet.

Anbefaling

På baggrund af ovenstående anbefaler forvaltningen, at Ældre- og Omsorgsudvalget tager status på uddannelse, rekruttering og fastholdelse af personale på ældre- og omsorgsområdet til efterretning.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget